

Handläggare
Mats Christenson
Telefon: 0850812201

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
26 augusti 2021

Remiss av Riktlinjer för trafikbryggor

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2021/723

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat en remiss från trafikförvaltningen inom Region Stockholm till bland annat Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande. Remissen omfattar riktlinjer för trafikbryggor där krav anges som trafikförvaltningen har för infrastrukturen i syfte att kunna bedriva en attraktivt, robust och säker sjötrafik.

Södermalms stadsdelsförvaltning konstaterar att nämnden inte ansvarar för bryggor som trafikeras av trafikförvaltningens kollektiva sjötrafik.

Södermalms stadsdelsförvaltning anser att förslaget till riktlinjer för trafikbryggor är bra då syftet är att den kollektiva sjötrafiken kan utvecklas och göras attraktiv. Förvaltningen noterar speciellt att riktlinjerna omhändertar tillgänglighetsaspekterna vid utformningen av trafikbryggor vilket är positivt.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har, förutom till Södermalms stadsdelsnämnd, skickat trafikförvaltningens remiss gällande riktlinjer för trafikbryggor till bland annat stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, trafiknämnden och flera stadsdelsnämnder. Remisstiden sträcker sig till den 31 augusti 2021.

Remissen biläggs som bilaga 1 till tjänsteutlåtandet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöavdelningen inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 16 augusti 2021 och i rådet för funktionshindersfrågor den 17 augusti 2021.

Ärendet

Nedan görs en kort sammanfattning av remissen ”Riktlinjer för trafikbryggor” från trafikförvaltningen inom Region Stockholm.

Inledning

I det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Stockholms län finns trafikförvaltningens övergripande mål och vision om en attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem beskrivna. Trafikförvaltningen arbetar bland annat med utgångspunkt i att kollektivtrafiksystemet ska utvecklas utifrån behov av enkelhet och långsiktighet, hög tillförlitlighet, trygghet, komfort, turtäthet, snabba resor och bekväma byten. Som en del i arbetet med att uppnå övergripande målsättningar använder sig trafikförvaltningen av riktlinjer. De i remissen aktuella riktlinjerna beskriver de krav och utgångspunkter som trafikförvaltningen har på trafikbryggor.

Syftet med riktlinjerna är att uppnå en god standard för de befintliga och framtida bryggor som trafikeras av trafikförvaltningen. I remissunderlaget poängterar trafikförvaltningen att riktlinjerna i första hand gäller för anläggande av nya bryggor och vid ombyggnation av befintliga bryggor.

Trafikbryggor och fartygstrafik

I Stockholms skärgård, från Landsort i söder till Arholma i norr, finns fler än 250 trafikbryggor registrerade som trafikeras av fartyg i linjetrafik. Inkluderas även trafikbryggorna i Mälaren uppgår antalet bryggor till ungefär 380 stycken.

De flesta bryggorna har enskilda ägare och förvaltas oftast av olika samfällighetsföreningar eller andra sammanslutningar. Ett mindre antal bryggor ägs också av kommuner. Trafikverket äger cirka 50 allmänna bryggor som i regel är större och ansluter till det statliga vägnätet.

För att underlätta för alla resenärer som färdas med den kollektiva sjötrafiken inom skärgården är det viktigt att fartygsbryggorna utformas och utrustas med så korrekt standard som möjligt med avseende på bland annat tillgängligheten.

Bryggnormer

För att uppnå en varierad och korrekt kravställning avseende trafikbryggorna har en fyrskalig bryggnorm upprättats. Bryggnormens syfte är att genom kravställning på hållplatsens utformning och funktioner säkerställa resenärsmiljön och tillgängligheten på olika sorters hållplatser för sjötrafik.

Nedan beskrivs de fyra bryggnormerna:

- *Bryggnorm 1:*
Bryggor i bytespunkt där flera trafikslag möts och/eller bryggor med många resenärer, hög turtäthet och/eller flera linjer. Gäller generellt samtliga pendelbåtsbryggor.
- *Bryggnorm 2:*
Bryggor med stort antal resenärer. Låg turtäthet och/eller endast en linje. Ingen strategisk start- eller slutbrygga eller bytespunkt mellan trafikslag.
- *Bryggnorm 3:*
Oftast bryggor placerade på privat mark eller inom samfällighet. Få resenärer samt låg turtäthet och/eller endast en linje. Oftast ingen start- eller slutbrygga.
- *Bryggnorm 4:*
Avser bryggor som endast nyttjas för godshantering.

Bryggkonstruktioner

Aktuella bryggkonstruktioner kan på ett övergripande plan delas upp i fasta bryggkonstruktioner och flytbryggor.

Fast bryggkonstruktion

En fast bryggkonstruktion har fördelen att kunna dimensioneras för en livslängd på upp till 120 år och med rätt typ av skyddsåtgärder kan konstruktionen vara relativt underhållsfri.

Flytbrygga

En flytbrygga utförs vanligen av flertalet pontoner som binds ihop till ett system och kan dimensioneras för en livslängd på minst 80 år. En stor fördel med flytbryggor är att den följer vattenståndsvariationer.

Vid val av bryggkonstruktion ska hänsyn till bland annat önskvärd livslängd och geotekniska förutsättningar tas.

Bryggläge

När det gäller planering av nya bryggor i tidigt skede, där olika alternativ för brygglägen utvärderas, är det viktigt att beakta rådande förutsättningar. Faktorer som påverkar val av bryggläge är bland annat exponering för vågor och vind, befintligt vattendjup och samspel med andra trafikslag.

Resenärsmiljö på bryggor

Med resenärsmiljö på bryggor avses delar och funktioner som underlättar för resenären att kliva på och av fartyg, att vistas på bryggan och att byta till andra kommunikationsmedel.

Faktorer som ska beaktas vid utformning av en brygga är bland annat belysning, kontrastmarkeringar, ramp, väderskydd och trafikinformation.

Besiktningssanvisningar

Besiktning av bryggor är viktigt för att kunna säkerställa att bryggan uppfyller ställda krav och för att kunna bedöma bryggans tekniska status. Om exempelvis en befintlig brygga som inte används för pendelbåttrafik ska anpassas till det, är det bland annat av vikt att utreda om resenärsmiljön kan anpassas och om det finns behov av reparationer eller förstärkningar.

Ansvar och nyttjanderätt

En förutsättning för att den kollektiva sjötrafiken ska fungera är att det finns en samverkan med berörda mark-, kaj- och bryggägare, då trafikförvaltningen varken äger eller ansvarar för kajer och bryggor. Trafikförvaltningen behöver blanda annat viss verksamhetsspecifik utrustning på bryggorna varför nyttjanderätt behöver säkerställas. Trafikförvaltningen ansvarar för att utrustning finns på plats och i övrigt vilar ansvaret att uppfylla kraven i riktlinjerna på bryggägarna.

Synpunkter och förslag

Södermalms stadsdelsförvaltning konstaterar att nämnden inte ansvarar för bryggor som trafikeras av trafikförvaltningens kollektiva sjötrafik.

Södermalms stadsdelsförvaltning anser att förslaget till riktlinjer för trafikbryggor är bra då syftet är att den kollektiva sjötrafiken kan utvecklas och göras attraktiv. Förvaltningen noterar speciellt att riktlinjerna omhändertar tillgänglighetsaspekterna vid utformningen av trafikbryggor vilket är positivt.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör

Andreas Evestedt
Avdelningschef

Södermalms stadsdelsförvaltning
Avdelningen för stadsmiljö

Virkesvägen 3
Box 4270
102 66 Stockholm
Växel 08-508-12-000
Fax
soder@stockholm.se
stockholm.se

Bilagor

1. Riktlinjer för trafikbryggor, RiBrygga – Extern remissutgåva, 2021-04-28. Trafikförvaltningen, Region Stockholm.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör
Andreas Evestedt, Avdelningschef

Datum

2021-08-09
2021-07-19